

INSPIRE în România

Ce înseamnă INSPIRE

Având în vedere adoptarea de către Consiliul și Parlamentul European în data de 22 noiembrie 2006 a directivei INSPIRE (cod 2004/0175, Directivă a Parlamentului European și a Consiliului de instituire a unei infrastructuri pentru informații spațiale în Comunitatea Europeană) și prevederile acesteia, se impune ca până la data de 15 iulie să fie efectuată transpunerea ei în legislația națională.

INSPIRE va pune la dispoziție o serie de informații care vor face mai ușoară căutarea datelor și evaluarea calității acestora ca și a domeniilor potențiale de utilizare. Vor fi întocmite reguli detaliate pentru o serie largă de „teme”, pentru a putea permite combinarea cât mai simplă a diverselor seturi de date. Astfel vor putea fi combinate date ce privesc calitatea mediului cu alte informații geografice (spre exemplu, datele despre densitatea populației vor putea fi combinate cu cele epidemiologice și cu cele despre calitatea aerului, pentru a se putea evalua spre exemplu impactul poluării aerului asupra sănătății, precum și evoluția parametrilor legați de sănătate funcție de scăderea gradului de poluare).

INSPIRE trebuie să se bazeze pe Infrastructurile Naționale de Informații Spațiale (INIS) create de către statele membre și care sunt compatibile cu normele comune de aplicare. Deoarece în prezent în România nu există un cadru legal pentru dezvoltarea INIS, în cadrul proiectului de Hotărâre de Guvern care va fi promovată în vederea transunerii Directivei în legislația națională a fost propusă o structură organizatorică pentru realizarea în România a unei

infrastructuri de informații spațiale compatibilă cu cerințele INSPIRE, și care să fie în măsură să furnizeze, la termenele prevăzute în Directivă, a seturilor de date necesare.

INSPIRE și învățământul românesc

Conform domnului profesor Sorin Borza de la Catedra de Calculatoare a Universității din Sibiu, „dezvoltările în acest domeniu sunt conduse de inițiative politice majore Europene dar și globale cum ar fi GSDI (The Global Spatial Data Infrastructure), GEOSS (The Global Earth Observation System of Systems inițiat de Group on Earth Observation), GMES (Global Monitoring for Environment and Security) și INSPIRE (European Spatial Information Infrastructure). Termenul de infrastructuri de date spațiale (SDI) se referă la o colecție de tehnologii fundamentale geo-spațiale, politice și acordate instituționale care îmbunătățește disponibilitatea de acces și de utilizare a seturilor de date. Un SDI oferă un cadru pentru promovarea accesului la seturile de date spațiale, evaluarea și aplicarea acestora pentru utilizatorii și furnizorii de la toate nivelurile din cadrul administrației centrale sau locale, din domeniile comerciale, precum și din sectorul non-profit, din mediul academic și societatea civilă. Conceptual, SDI este o prelungire logică a altor infrastructuri necesare pentru dezvoltare, cum ar fi transporturile, rețelele de telecomunicații, sănătate și educație.

Pornind de la existența acestei directive, de la cerințele sale, mi se pare interesantă abordarea din punct de vedere al pregătirii viitorului specialist care va prelucra date

Sorin Borza - Profesor, Catedra de Calculatoare Universitatea din Sibiu

spațiale. Pentru implementarea unei infrastructuri naționale de date spațiale în România există două instituții cu tradiție în domeniul informației spațiale: Centrul Național de Geodezie, Cartografie, Fotogrammetrie și Teledetecție și Direcția Topografică Militară. Aceștia împreună cu universitățile care au tradiție în domeniu și alte instituții abilitate ar trebui să fie principalii piloni pe care România îi are, în momentul de față, în încercarea stabilirii unei infrastructuri naționale de date spațiale durabile.

Toate aceste instituții au nevoie de personal calificat care este școlarizat în universități. Așa cum reiese din cerințele directivei INSPIRE sunt necesari specialiști în domeniul IT cu bogate cunoștințe în domeniul datelor spațiale. La momentul actual pregătim specialiști IT în domeniul rețelilor de calculatoare dar prea puțini au cunoștințe privind echipamentele folosite pentru prelucrarea datelor spațiale, pregătim specialiști care au cunoștințe despre bazele de date dar au prea puține informații despre datele de tip spațial și cu atât mai puține informații despre software-urile care prelucreză datele spațiale. Produsele GIS care alcătuiesc un segment important din lumea software sunt prea puțin cunoscute de către viitorii specialiști IT. Există la multe universități din România facultăți în care funcționează secții cu profil de mediu, agricultură, hidrotehnică etc în care produsele care prelucreză datele spațiale nu sunt cunoscute. Având în vedere importanța acestui domeniu, a posibilităților de a găsi de lucru, consider necesară implementarea unor cursuri care să trateze datele spațiale atât din punctul de vedere al unui specialist IT cât și din punctul de vedere al viitorului specialist în domeniile vizate de directiva INSPIRE.

„Ținând cont de impactul major pe care directiva INSPIRE îl va avea asupra managementului datelor spațiale în România, este necesară introducerea unor cursuri axate pe acest domeniu ca de exemplu cursuri de GIS, cursuri de prelucrare a datelor spațiale, la facultățile tehnice cu profil IT, profil ingineria mediului și altele. O altă direcție care ar trebui urmată este aceea de realizare a unor programe de master la facultățile cu profil geografic și geodezic, pe domeniul culegerii și prelucrării datelor spațiale și alte domenii aflate sub incidența INSPIRE. Colaborarea dintre universități și societățile de profil: administrație locală, poliție, pompieri etc ar trebui intensificată, prin realizarea unor proiecte specifice în care să fie implicați studenți și personal al respectivelor societăți. O altă direcție în care ar trebui să fie implicate universitățile este aceea a realizării unor cursuri de specialitate pentru personalul existent în industrie sau personalul bugetar. Nu în ultimul rând, directiva INSPIRE obligă universitățile la dezvoltarea cercetării în acest domeniu prin realizarea unor parteneriate, proiecte comune cu instituții interesate din țară și din Uniunea Europeană”. (Sorin Borza)